

Simptomatske komplikacije na dijalizi

Mirjana Manasić
Internista-nefrolog
Beograd 16.05.2024.

Simptomatske komplikacije na dijalizi

- U cilju optimizacije lečenja i kvaliteta života pacijenata na dijalizi , KDIGO je u periodu od 2018.do 2022.održao četiri konferencije kojima su obuhvaćene sledeće teme:
- 2018: "Započinjanje lečenja dijalizom, modaliteti HD, vaskularni pristupi"
- 2019: "Regulacija krvnog pritiska i volumena kod pacijenata na dijalizi"
- 2021: "Kućna hemodijaliza"
- 2022: "Komplikacije kod pacijenata na dijalizi zasnovane na simptomima"

Simptomatske komplikacije na dijalizi

- Simptomi na HD su često povezani sa brojnim komorbiditetima i značajno utiču na kvalitet života pacijenata i njihovih porodica.
- Svaki pacijent u proseku prijavljuje između 6-20 simptoma, (umor, bolovi, mučnina, grčevi, svrab kože, gubitak apetita, nesanica, depresivnost, seksualna disfunkcija..)
- Učestalost simptoma je različita između zemalja , čak i između centara iste zemlje

SONG-HD



1 CORE OUTCOMES

Critically important to all stakeholder groups
Report in all trials

2 MIDDLE TIER

Critically important to some stakeholder groups
Report in some trials

3 OUTER TIER

Important to some or all stakeholder groups

1
FATIGUE
CARDIOVASCULAR DISEASE
VASCULAR ACCESS
MORTALITY

2
Ability to travel
Ability to work
Anemia

Blood pressure
Depression

Dialysis adequacy

Dialysis-free time

Drop in blood pressure

Hospitalization

Impact on family/ friends

Infection/Immunity

Mobility

Pain

Potassium

Target weight

Washed out after dialysis

Simptomatske komplikacije na dijalizi

- Učestalost komplikacija tokom trajanja dijaliznog tretmana je značajno smanjena sa razvojem savremenih dijaliznih mašina sa sigurnosnim modulima , primenom biokompatibilnih membrana i preciznim protokolima lečenja.
- U našem centru je prisutno 36 HD mašina ne starijih od 3 godine, koriste se visoko propusne membrane a 38 % tretmana čini HDF
- Obzirom na osavremljene uslove HD, želeli smo da ispitamo koliko su komplikacije karakteristične za rani period dijaliznog lečenja i dalje prisutne u našem centru.
- U tu svrhu, sproveli smo mini anketu u koju smo uključili 40 stalnih dijaliznih bolesnika

Rezultati ankete dijaliznih bolesnika OB Pančevo

| | Da | Ne |
|---|-------|--------|
| Da li se osećate bolje nakon započete HD? | 83,3% | 16,6 % |
| Da li tokom ili nakon HD imate osećaj grčeva u mišićima | 56,6% | 43,3% |
| Da li imate učestalo osećaj svraba kože ? | 30% | 70% |
| Da li se nakon HD osećate malaksaalo? | 66,6% | 33,3% |
| Da li koristite antidepresive? | 33% | 66,3 % |

| | DA | NE | Bez promene |
|--|---------------------|-------------------------|-------------------|
| Da li se pridržavate režima ishrane? | Da (83,3 %) | Ne (16,6%) | 0% |
| Učestalost intradij. prinosa iznad procenjene idelalne TT? | (svaku HD) 66,6% | 1x nedeljno (26,6 %) | Nikada (6,6 %) |
| Pojava intradijalizne hipotenzije | Da (35%) | Ne (65%) | 0% |
| Da li ste u radnom odnosu? | Da (16,6 %) | Ne (83,3%) | 0% |

Zaključci

- Kod većine anketiranih pacijenata otpočinjanje lečenja hemodijalizama je doprinelo poboljšanju opšteg kliničkog stanja
- Medjutim, značajan procenat bolesnika se i dalje suočava sa 'klasičnim tegobama' tokom i/ili nakon HD (grčevi, malaksalost, svrab, hipotenzija)
- I pored pridržavanja dijetetskog režima (izjava bolesnika), visok procenat njih ima povećano interdijalizno donošenje težine
- Kvalitet života je očigledno nezadovoljavajući za trećinu bolesnika (koji uzima antidepresive) a radno angažovanih je svega oko 16%

Zaključci

- Nove tehnologije svakako nisu garancija kontrole simptoma bolesnika niti njihovog kvaliteta života
- U cilju poboljšanja kvaliteta lečenja bolesnika od važnosti je:
 - Pravovremena i precizna identifikacija simptoma
 - Utvrditi intenzitet i učestalost simptoma
 - Odrediti prioritete u rešavanju simptoma koji dominantno utiču na kvalitet života pacijenata
 - Primeniti adekvatnu dijaliznu proskripciju i sve dostupne farmakološke i nefarmakološke mere (re-socijalizacija, bihejvioralna terapija..)
 - Uključiti u proces edukacije što veći broj bolesnika, kao i zdravstvenih profesionalaca i van oblasti nefrologije



H V A L A N A P A Ž N J I